

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 4, 2009 • Vol. C Nr. 211

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-03-09

PERIODICALS

Čikaga, lapkričio 3 d. („Draugo“ info) – Lapkričio 1 d. Šv. Kazimiero kapų sklypų savininkų draugija Čikagoje, prie Įsteigėjų paminklo, surengė Vėlinių susikauptimo apeigas. Buvo sugiedoti Jungtinių Valstijų ir Lietuvos himnai, religines apeigas aukojo Šv. Kazimiero kapinių direktorius kun. Jonas Kuzinskas, dalyvavo šauliai. Susirinkusieji pagerbė savo protėvių ir tėvų atminimą padėdami vainiką ir uždegdami žvakes.

Joe Kulio nuotr.

Svarstoma galimybė trumpinti darbo savaitę

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Seimo pirmininkė Irena Degutienė remia parlamentinės opozicijos ir kai kurių specialistų siūlymus įvesti keturių dienų darbo savaitę.

„Aš tam pritariu. Priimti sprendimus dėl darbo savaitės sutrumpinimo daug nekainuoja, užtenka Vyriausybės nutarimo krizinėje situacijoje“, – žurnalistams sakė Seimo vadovė.

Ji pabrėžė, kad siūlymą dėl darbo

savaitės trumpinimo kelia ir verslininkai. „Jie mato vieną iš galimybių užkirsti kelią nedarbo didėjimui – trumpinti darbo savaitę: siūloma dirbti ne penkias ar šešias dienas, o keturias“, – kalbėjo I. Degutienė.

Galimybę sutrumpinti darbo savaitę su I. Degutienė aptarė su banko „DnB Nord“ vyriausiuoju specialistu Rimantu Rudzkiu. Jis sakė, kad sprendimus dėl darbo savaitės trum-

pavimo reikia priimti „žaibiškai“.

„Manau, atsirastų tokių žmonių, kurie sutiktų dirbti keturias dienas per savaitę ir gauti 80 proc. atlyginimo. Nebūtina žmogui mažinti algą ar atleisti kažkiek žmonių, nes tokiu būdu galima atleisti ne tuos žmones, kuriuos reikia atleisti“, – sakė R. Rudzkius.

Finansų specialistas nepritaria siūlymui mažinti senatvės pensijas, nes „tai ne visai moralu ir iš kitos pu-

sės – labai neigiamas ženklas mokesčių mokėtojams ateityje“.

Anot jo, draudžiamųjų pajamų dydį reikėtų aiškiai formule susieti su darbo užmokesčiu. „Sodros“ pensijų sistema turėtų būti tokia, kuri užtikrintų žmogui ne konkrečią pensiją, o pragyvenimo lygį, priklausomai nuo šalies tuo metu esančio lygio“, – sakė R. Rudzkius.

JAV ir Lietuva turės daugiau bendrų karinių pratybų

Rukla, lapkričio 3 d. (BNS) – Lietuvos ir Jungtinių Valstijų kariai ateityje turės daugiau bendrų pratybų – karinis bendradarbiavimas bus vystomas sudarant galimybes mažiems abiejų šalių kariniams daliniams bendrai tobulinti įgūdžius, pareiškė JAV generolas.

Tai Jungtinių Valstijų kariuomenės Sausumos pajėgų Europoje vadas generolas Carter F. Ham sakė aplankęs Motorizuotąją pėstininkų brigadą „Geležinis vilkas“ Rukloje.

Artimesnio karinio bendradarbiavimo galimybes JAV generolas aptarė su Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vadu brigados generolu Jonu Žuku.

Pasak C. F. Ham, kol kas nėra kalbama apie nuolatinį JAV pajėgų buvimą Lietuvoje. Jis taip pat pranešė, kad kitą rudenį Latvijoje vyks didesnės JAV pratybos kartu su latvių, lietuvių ir estų kariais, kurių metu bus repetuojamas amerikiečių karių įkūrimas Baltijos šalyse, „jei tai ateityje pasidarytų reikalinga“.

JAV kariuomenės Sausumos pajėgų Europoje vadas Carter F. Ham.

Eltos nuotr.

Siūloma paremti lietuvių gimnaziją Vokietijoje

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Vyriausybei siūloma 0,5 mln. litų paremti lietuvių Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje, kad jai negrėstų uždarymas.

Tai nusprendė posėdžiavęs Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, pasiūlęs minėtą sumą gimnazijai numatyti 2010 m. biudžeto projekte.

Vasario 16-osios gimnazija nuo 1999 m. yra Vokietijos pripažinta gimnazija, gaunanti Heseno Švietimo ministerijos kiekvienam mokinui skiriamą krepšėlį. Tačiau Vokietijos skiriamos lėšos sudaro 75 proc. gimnazijos finansavimo poreikio.

2009 m. Vasario 16-osios gimnazija už lituanistinio švietimo programos joje vykdymą iš Lietuvos jau buvo prašiusi 1,3 mln. litų, tačiau gavo 800,000 litų. Gimnazija nurodo, jog šiuo metu devyniose jos klasėse mokosi 125 moksleiviai.

Toliau klausimą dėl finansinės paramos gimnazijai svarstys Seimo Biudžeto ir finansų komitetas.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Vydūno fondo naujienos (p. 2)
- Rusijos atsakomybė (II) (p. 3, 11)
- JAV vakarinio pakraščio lit. m-klų mokytojų konferencija (p. 4)
- „Vaivoros“ melodijos skambėjo ir Putnam, CT (p. 4, 9)
- Kaip susirgau „Skautų ai-do“ liga (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Paminklas Vytautui Didžiajam papuošė Marijampolę (p. 8)
- Atsiminimai (114) (p. 9)
- A. Plioplio vizualinė metafora (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

RUSIJOS ATSAKOMYBĖ UŽ SOVIETINĘ LIETUVOS OKUPACIJĄ (2)

Tęsinyš iš lapkričio 3 d.

DANIUS ŽALIMAS

Pereinu prie žalos atlyginimo kelių ir būdų. Čia iš karto reikėtų atskirti du atsakomybės lygmenis. Mes visada kalbame apie valstybės atsakomybę kitai valstybei, t. y. Rusijos Federacijos atsakomybę Lietuvos Respublikai. Šioje srityje yra jai būdingi keliai siekti žalos atlyginimo. Tai – tradiciniai tarptautiniai teisiniai keliai, pradedant derybomis ir baigiant bylinejimus Tarptautiniame Teisingumo Teisme. Tačiau reikia turėti omenyje, kad tarptautinė teisė, deja, skirtingai nuo nacionalinės, neturi veiksmingos priverstinio ginčų sprendimo mechanizmo. Iš esmės, jeigu šalys negali derybomis pasiekti ginčo sprendimo, jos tada turi susitarti bent jau dėl kito būdo, kaip išspręsti jų ginčą.

Norėčiau palinkėti, kad Lietuvos laikysena, žinant menkas teises galimybes realiai šiandien įgyvendinti Rusijos Federacijos atsakomybę, būtų bent jau nuosekli, nekintama, kad laikui bėgant neiškiltų tokių problemų, kad galbūt Lietuva savo elgesiu leido suprasti, jog atsisako žalos atlyginimo.

Reikėtų sąžiningai ir atvirai pasakyti sau bei visuomenei, kad šią dieną, matyt, toks susitarimas su Rusijos Federacija yra sunkiai įmanomas. Pavyzdžiui, jei imtume bylinėjimosi Tarptautiniame Teisingumo Teisme kelią. Mes visi puikiai suprantame, kad teisiškai SSRS veiksmai prieš Lietuvą yra agresija. Kadangi Rusija tai, nors ir nepagrįstai, neigia, galima teigti, kad tarp šalių yra teisinis ginčas, kuris teoriškai galėtų būti sprendžiamas ir Tarptautiniame Teisingumo Teisme. Bet be Rusijos sutikimo Teismas negali imtis nagrinėti šio ginčo, kad ir kaip būtų aišku, kaip jį spręsti. Tokios yra tarptautinės teisės normos. Kad Rusija sutiktų su tokios bylos Tarptautiniame Teisingumo Teisme atsižadimu, aš tikrai labai abejoju. Kita vertus, ar to tikrai nevertėjo kada nors pasiūlyti Rusijai, bent jau kaip vieno iš galimų sprendimo būdų? Rusijos atsisakymas spręsti ginčą Teisme, beje, šį bei tą bylotų.

Kitas atsakomybės lygmuo yra betarpiškai nusikaltimus prieš Lietuvos gyventojus įvykdžiusių asmenų ir pačios Rusijos valstybės atsakomybė nukentėjusiems nuo šių nusikaltimų. Pastaruoju metu skatinami Lietuvos Respublikos piliečių ieškiniai prieš Rusijos Federaciją ar prieš tiesioginius nusikaltimų vykdytojus. Įstatymas dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo yra nukreiptas į valstybės atsakomybės realizavimą, o tiesioginių nusikaltimų vykdytojų atsakomy-

bės paprasčiausiai neregamentuoja ir niekaip negali užkirsti kelio Lietuvos piliečiams reikšti ieškinius tiesioginiams nusikaltimų vykdytojams, kai tik tai yra įmanoma.

Jis neužkerta kelio piliečiams reikšti ieškinių Rusijos Federacijai, kaip valstybei, kuriai priskirtini tiesioginių nusikaltimų vykdytojų veiksmai. Tai taip pat būtų jau ne tarpvalstybinių santykių lygmuo, o vienos valstybės piliečių santykiai su kita valstybe.

Tačiau reikia taip pat atvirai ir sąžiningai sau bei visuomenei pasakyti, kad teisiniu požiūriu Lietuvos piliečių ieškiniai Rusijos Federacijai yra mažai perspektyvūs. Galbūt, jeigu jie taptų masiniai ir sisteminiai, o ne vienas ir ne du atvejai, tai paskatintų iškelti okupacijos žalos atlyginimo problemą ne tik Lietuvos, bet ir europiniu lygiu, kad ji taptų tarptautinės politikos darbotvarkės klausimu ir galų gale galbūt būtų išspręsta panašiai, kaip buvo sukurtos nukentėjusių nuo nacių Vokietijos atlyginimo schemos.

Kodėl aš sakau, kad teisine prasme Lietuvos Respublikos piliečių ieškiniai Rusijos Federacijai neturi realių perspektyvų? Pirmiausia, jeigu tai būtų ieškinyš Lietuvos teisme, tai Rusijos Federacijai būtų pripažintas imunitetas. O jeigu mes pasielgtume taip, kaip kažkada pasielgė Graikijos teismai Vokietijos atžvilgiu dėl Vokietijos padarytos žalos atsisakydami pripažinti užsienio valstybės imunitetą (yra diskusijų tarptautinės teisės doktrinoje, kad galbūt nereikėtų valstybei taikyti imuniteto, kai pateikiamas ieškinyš dėl karo nusikaltimo ar nusikaltimo žmoniškumui padarytos žalos atlyginimo), tai teismo sprendimo vykdymas (priteistos kompensacijos išieškojimas) vis tiek būtų praktiškai neįmanomas, nes Rusija paprasčiausiai atsisakytų tokių sprendimų vykdyti (yra taip pat imunitetas nuo priverstinio teismo sprendimo vykdymo). Tačiau žvelgiant į visuotinai pripažintą valstybės imuniteto doktriną, valstybė naudojasi imunitetu visose srityse, kurias galima laikyti viešosios valdžios įgyvendinimu. Deja, visi ginkluotųjų pajėgų veiksmai, nepaisant to, kad jie ir pažeidžia tarptautinės humanitarinės teisės normas, (tarkim, civilių žudymai ir netgi genocido aktai) patenka į šią imuniteto sritį.

Tačiau ten, kur valstybė veikia kaip privatus asmuo, kaip pavyzdžiui, valstybinis bankas, ji imuniteto neturi (valstybinis bankas imuniteto neturėtų). Tai čia galima būtų pagaltuoti, ar turi koks nors sovietinio „Vnešekonombanko“ teisių perėmėjas Lietuvoje kokio nors turto, ir, jeigu turi, tai ieškiniai dėl indėlių tame banke grąžinimo Lietuvos teismuose būtų perspektyvūs, nes atsakovas imuniteto tikrai neturėtų. Kas kita yra, kaip aš minėjau, dėl genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, dėl kurių padarytos žalos ieškiniams kiltų kliūtis dėl užsienio valstybės imuniteto (jei ji to imuniteto neatsisakytų). **Nukelta į 11 psl.**

Smurtas šeimoje – nesibaigianti tragedija

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Dirbant Protinės sveikatos centre, teko artimai bendradarbiauti su policija, teismais ir pagalbą teikiančiomis organizacijomis, turinčiomis reikalų su smurtu šeimoje. Mano sukaupta informacija buvo suglaustai aprašyta žurnale „Laiškai lietuviams“ (1997 m. liepa-rugpjūtis). Neseniai viena uoli „Drauge“ skaitytoja paskatino ką nors ta tema vėl parašyti, nes smurto šeimoje tikrai nemažėja ir tragedija nešvelnėja. Ką tik perskaičiau, kad Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugijos rugpjūčio 7 d. susitikimo metu buvo aptartas kun. Antano Saulaičio pasiūlymas pradėti pokalbį lietuvių bendruomenėje smurto tema. Buvo nutarta lapkričio 5 d. 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, surengti seminarą apie smurtą šeimoje (informacija pasirodė „Drauge“). Tai tikrai sveikintinas užmojis.

Smurtas šeimoje yra lydimas prieštaravimų. Meilė gali pavirsti piktnaudžiavimu. Arba ji gali lygiagrečiai sugyventi su skausmu ir sielvartu. Amerikoje kasmet apie 6 milijonai moterų patiria smurtą šeimoje, bet dauguma jų lieka toliau gyventi su savo skriaudėjais. Nors yra atvejų, kur moterys yra skriaudėjos arba smurtas vyksta tarp tos pačios lyties asmenų, didelė dauguma nuskriaustųjų yra moterys. Kasmet apie 1,200 moterų yra nužudomos savo partnerių. Dažniausia moterų sužalojimo priežastimi yra smurtas prieš jas. Taip pat dauguma moterų smurtą patiria iš joms pažįstamų asmenų. Apskaičiuota, kad vien JAV su prievartavimu, smurtu ir žmogžudyste susijusios medicininio gydymo išlaidos siekia daugiau nei 5,8 mlrd. dol. kasmet.

Dar 1991 m. Amerikos medicinos sąjunga smurtą šeimoje paskelbė svarbiausia viešosios sveikatos problema. Dėl to buvo suorganizuotas gydytojų vėjus prieš smurtą šeimoje. Gydytojai buvo ne tik informuojami ir mokomi, kaip atpažinti ir gydyti šeimos smurto aukas, bet ir kaip aukas nukreipti į paramos tarnybas: moterų pastoges, protinės slaugos centrus. Ir toliau gydytojams tenka svarbus vaidmuo kovojant su smurtu šeimoje. Dažnai gydytojai yra pirmieji žmonės už šeimos ribų, į kuriuose smurtą patyrusios aukos kreipiasi pagalbos.

Kas gi yra tas smurtas šeimoje? Anot dr. Robert Geffner, smurtas šeimoje yra toks elgesys, kur vienas asmuo stengiasi kontroliuoti kitą asmenį ir dominuoti, naudodamas bauginimus ar jėgą. Čia kalbama tiek apie fizinį, tiek ir apie dvasinį piktnaudžiavimą, ekonominę kontrolę, lytinę skriaudą, apleidimą, bauginimus ir atsiskyrimą. Smurto motyvuoja elgesys kyla iš noro turėti viršijančią jėgą ir kontrolę.

Iš kur toks smurtas kyla? Vienas galimas paaiškinimas remiasi fiziologija. University of Massachusetts esančio Medicinos centro duomenimis, 60 nuošimčių vedybinių smurtininkų patyrė smegenų sužalojimą. Tyrinėtojai įtaria, kad impulsus valdanti smegenų dalis yra sužeista. Tačiau dauguma radinių rodo, kad smurtas yra išmoktas elgesys. Daugelis vyrų smurtininkų yra užburto rato, kuriame jie, būdami vaikais, buvo skriaudžiami arba matė tėvo smurtą prieš žmoną ar visą šeimą, dalimi. Smurtas šeimoje prisideda prie paauglių sunkumų mokykloje ir padidina galimybę piktnaudžiauti narkotikais bei alkoholiu. Tokie jaunuoliai yra pritvinę apmaudo, bet turi sunkumų išreikšti savo jausmus priimtinu būdu.

Daugelis šeimos smurto nepatyrę galvoja, kad jie tokią padėtį paliktų, iš jos pasišalintų. Tačiau dažnai smurtas prasideda palaipsniui ir nėra kasdieninis įvykis. Su laiku smurtininkas savo žmoną turi „po padu“, kontroliuodamas jos išlaidas arba drausdamas jai dirbti ir būti savarankiška. Jis varžo jos socialinius ryšius su kitais. Jis tikrina ir seka jos žingsnius bei pokalbius. Šalia to, jis pajuokdamas, erzindamas ar provokuodamas, stumia ją nepasitikėti savimi.

Psichologė Lenore Walker savo knygoje „Cycle of Violence“ („Smurto ciklas“) šeimos smurtą aptaria trijose pasikartojančiose stadijose. Pirmoje stadijoje įtampa palaipsniui kyla, moteris stengiasi tą įtampą mažinti. Tačiau vis tiek įvyksta jos užpuolimas ir smurtas. Tada seka trumpas „medaus mėnuo“. Šioje stadijoje smurtininkas atsiprašinėja, prižada pasitaisyti. Norėdama tikėti, kad padėtis iš tikro pasikeitė, žmona lieka kartu su vyru. Ji vėl pradeda planuoti, kaip ir ką gali daryti, kad smurtas prieš ją nepasikartotų. Tačiau stadijos vis tiek pasikartoja, o nuskriaustoji ilgai išsenka tiek fiziškai, tiek dvasiškai. Jos sugebėjimas aiškiai mąstyti irgi gali nukentėti. Ji net gali pradėti galvoti, kad ji pati yra atsakinga už patiriamą smurtą.

Skriaudžiamos moterys, norinčios palikti savo skriaudėją, patiria ypatingų sunkumų. Dauguma neturi pinigų pragyventi ir vaikus išlaikyti. Joms sunku rasti gyvenamąją vietą. Dauguma moterų globos pastogių yra perpildytos arba nepriima vaikų. Pats vyro palikimo faktas neretai susilaukia dar didesnio smurto. Planuojančios vyrą palikti moterys turėtų būti susitarusios su patikimu asmeniu, kurio žinioje būtų laikomi pinigai, svarbūs dokumentai, raktai ir informacija apie saugų prieglobstį, jau jai pabėgus.

Nutarimas vyrą palikti dažnai yra padaromas, kai moteris daugiau nebegali paslėpti sumušimo žymių, mėlynių, kai susitaupo šiek tiek lėšų naujai pradžia, kai jos ar jos vaikų gyvybė atsiduria dideliame pavojuje arba kai kartu buvimo skausmas yra didesnis už rizikingą žingsnį. Be stiprybės, buitinių poreikių patenkinimo, drąsos, joms gali reikėti paramos iš gydytojų, kaimynų, draugų ir šeimos narių.

Kenčiančios smurtą šeimoje gali kreiptis į National Domestic Violence Hotline 1-800-799-7233. Galimas ir teismo įsikišimas, uždraudžias skriaudėjui toliau turėti ryšių su skriaudžiamąja. Taip pat pagalbos galima kreiptis į Psichologinės pagalbos liniją, skambinant pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v. telefonu: 1-Pagalba. Čia pagalbos sulauksite lietuvių kalba.

LOS ANGELES, CA

JAV Vakarinio pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija

JOLANTA BAČIULYTĖ

Šių metų spalio 18 dieną Los Angeles Tautiniuose namuose vyko JAV LB Švietimo tarybos Vakarinio pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija. Kasmetines konferencijas Los Angeles Šv. Kazimiero šeštadieninė lituanistinė mokykla rengia jau nuo 2000 m. ir sukviečia atstovus bendram posėdžiui iš Orange County, šiaurės California, San Diego ir kitų kaimyninių miestų ir valstijų lituanistinių mokyklų.

Šiais metais susirinko apie 20 mokytojų iš Los Angeles ir San Diego (South California) lituanistinių mokyklų. Konferencijos organizatorė, Los Angeles Šv. Kazimiero šeštadieninės lituanistinės mokyklos direktorė Marytė Newsom, pristatė konferencijos darbotvarkę ir prelegentes. Renginio vadovė susirinkusiems dalyviams papasakojo apie JAV Švietimo tarybos ir kitų lituanistinių mokyklų pastangas išsilaikyti ir plėsti mokant lietuvių kalbą ir istoriją. Marytė Newsom, nuo 1987 m. su didžiuliu pasisekimu vadovaujanti Los Angeles Šv. Kazimiero mokyklai, priminė, jog mokykla šiemet švenčia 60-ies metų jubiliejų ir didžiuojasi bene vienos seniausių lituanistinių mokyklų JAV vardu. Be pertraukų nuo 1949 m. čia renkamosi mokyti lietuvių kalbos, istorijos, dainų ir šokių. Anglų kalbos ir literatūros pedagogė skaitė pranešimą tema „Kūrybingos rašymo pamokos“. Susirinkusieji išgirdo daug naudingų praktinių patarimų, kaip kūrybingiau mokyti rašybos ir įdomių uždavinių, kuriuos bus galima pritaikyti klasėse.

Los Angeles lituanistinėje mokykloje kartos keičia viena kitą – mokyklą baigę vaikai čia atveda savo vaikus, o šie savuosius. Viena tokio

tęsinumo pavyzdžių yra ilgametė mokyklos mokytoja Dalilė Polikaitienė, buvusi mokyklos direktorė, pirmininkavusi Švietimo tarybai, paruošusi keletą vadovėlių lituanistinėms mokykloms. Pranešėja konferencijos dalyviams papasakojo išsamią mokyklos įkūrimo istoriją „Šv. Kazimiero parapija ir mokykla – istorinis žvilgsnis“. D. Polikaitienė pasidžiaugė iškiliais rašytojais, poetais, politikais ir visuomenininkais, kurie dėstė šioje mokykloje: B. Brazdžioniu, Ale Rūta, K. Barausku, V. Pažiūra, I. Medziuku ir kt. Tikybos mokytoja Jūratė Vencienė parodė archyvinių nuotraukų stendą su įamžintomis akimirkomis iš ankstyvųjų mokyklos gyvavimo metų, pasidalijo savo prisiminimais apie mokyklos veiklą.

Sveikatos priežiūros ir administravimo doktorantė, bent septynių pratybų sąsiuvinį autorė, septintus metus dirbanti Los Angeles lituanistinėje mokykloje, Kristina Kazlauskienė konferencijoje kalbėjo apie pažangumo įvertinimo reikalingumą ir nurodė kokybės ir rezultatų įvertinimo planą ir gaires, kuriomis galima remtis vertinant mokinių pažangumą. Kiekvienas konferencijos dalyvis turėjo progą sudalyvauti improvizuotame seminare ir sudaryti kokybės ir rezultatų įvertinimo planą savo mokomai klasei.

Žydra Van der Sluys, septintus metus mokanti pirmokus ir dėstanti tikiybą Los Angeles lituanistinėje mokykloje, pristatė pavyzdinę pamoką – itin originalų vaizdinį cheminį bandymą, įvairiais pavyzdžiais atsakydama į klausimą: „kas man padeda geriau mokyti? Neabejotina, kad tokios pamokos vaikai tikrai nepamirštų.“

Nepailstanti ir energija trykštanti Los Angeles lietuvių mokyklos šo-

Konferencijos dalyvės.

kių ir dainavimo mokytoja, vienos iš mokyklos pradininkių Onos Razutienės dukra Danguolė Varnienė vedė smagią pavyzdinę pamoką – pasaką, į kurią netikėtai buvo įtraukti konferencijos dalyviai, ūmai suvokę, kad kone kiekvienas sekamos pasakos žodis prasidėjo raide „P“. Bent 30 metų dirbanti amerikiečių mokyklose pedagogė parodė, kaip smagiai galima sudominti vaikus vaizdinėmis priemonėmis ir vaidyba, skatinančią vaizduotę ir aktyvumą. D. Varnienė pabrėžė įvairių mokymo būdų sąsają ir mokytojo asmenybės svarbumą.

Į konferenciją atvyko trys atstovės iš San Diego Bernardo Brazdžionio mokyklos. 9-tus metus gyvuojančios mokyklėlės vadovė Dalytė Lovett papasakojo apie San Diego lietuvių pastangas mokant vaikus lietu-

A. Polikaitis nuotr.

viškumo. Šiemet čia mokosi 18 vaikų iki penktos klasės, mokyklėlėje darbuojasi 5 mokytojos. Kol kas mokyklai pavyksta pasikviesti tik mažuosius lietuviukus, tačiau optimizmu ir gera nuotaika spinduliuojanti poeto B. Brazdžionio anūkė pasidžiaugė, kad mokykla aktyviai bendradarbiauja su San Diego Lietuvių Bendruomenė, vaikai mielai pasirodo su savo paruošta programa Bendruomenės renginiuose.

Konferencijos dalyviai išgirdo daug sumanymų, pasidalijo būdais ir pasiūlymais, kaip įdomiau dėstyti pamokas. Renginys buvo ypač naudingas bendroms diskusijoms, apsi-keičiant nuomonėmis bei sumanymais, kurie, tikėtina, padės sėkmingai vystyti lituanistinį švietimą.

PUTNAM, CONNECTICUT

„Vaivoros“ melodijos skambėjo ir Rytiniame pakraštyje

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN

Spalio 18 d. lietus pylė kaip iš ki-
biro, o Connecticut lietuviai, neboda-
mi žvarbaus lietaus ir vėjo, skubėjo iš
visų pakraščių į Putnam – į Švč. Ma-
rijos Nekalto Prasidėjimo vienuo-
lyną. Ten 1 val. po pietų didžiojoje sa-
lėje prasidėjo tarptautinių konkursų
laureato liaudies instrumentinio an-

samblio „Vaivora“ ir solistės Irenos
Milkevičiūtės koncertas, skirtas Lie-
tuvos vardo 1000-čiui.

Connecticut apygardos valdyba
per valdybos posėdį, įvykusį rugsėjo
mėnesį, priėmė sprendimą – padėti
Rytinio Connecticut apylinkei su-
ruošti „Vaivoros“ koncertą. Buvo
sugalvota užsakyti autobusą ir pa-
vežėti lietuvius į Putnam vyksiantį

renginį. Autobusas buvo užsakytas,
juo važiuoti užsirašė 45 lietuviai.

Kelionė prasidėjo 9 val. ryto iš
New Haven. Pakeliui sustota Water-
bur – prie Šv. Juozapo bažnyčios pa-
siemėm waterburiečius. Paskutinis
mūsų sustojimas buvo Hartford, prie
Šv. Trejybės bažnyčios. Hartford lie-
tuviai spėjo dar sudalyvauti ir lietu-
viškose šv. Mišiose. Tad kelionė ne-

prailgo, bendraujant su įvairių apy-
linkių lietuviais, ir gerą pusvalandį
prieš koncertą jau buvome Putnam.
Kas skubėjo seselių duonos nusipirkti,
kas grožėjosi meno dirbiniais ne-
dideliame muziejuje.

Į koncertą susirinko apie 120
žmonių. Turėjome svečių ir iš New
York ir Boston miestų. Šventinio kon-
certo drauge su mumis klausėsi ir
svečiai iš Lietuvos, užsienio reikalų
ministerijos patarėjas Rimantas Mork-
vėnas. Koncertą atidarė apylinkės
vicepirmininkas Vytautas Alksnis.

Neminėsiu programoje atliktų
kūrinių, tik galiu pasakyti, kad nesit-
tikėjome tokio puikaus koncerto,
tokio profesionalaus kūrinių atliki-
mo. Koncertas patiko visų kartų
lietuviams. Susirinkusieji atsistoję
ilgai plojo atlikėjams, nenorėdami jų
paleisti nuo scenos.

Po koncerto muzikai buvo ap-
dovanoti Yale University suvenyrais
ir gražiomis jurginų puokštėmis. Co-
necticut apygardos valdybos vardu
šių eilučių autorė įteikė ansamblio
„Vaivora“ kompaktinę plokštelę vie-
nintelės lietuviškos radijo valandėlės
Connecticut „Tėvynės garsai“ admi-
nistratorei Daliai Dzikienei.

Nukelta į 9 psl.

Žmonės, kurie į koncertą atvyko Connecticut apygardos valdybos išnuomotu autobusu. **Žydrūno Gimbuta nuotr.**

Kaip susirgau „Skautų aido“ liga

KUN. ANTANAS SAULAITIS, SJ

Kiek atsimenu, pirmąjį rašinėlių „Skautų aidui“ nusiunčiau apie 1953–1954 metus, apibūdindamas mūsų Stumbrų skilties „konstituciją“ – veiklą ir vidaus tvarką 14–15 metų skautuko akimis. Aiškiai atsimenu mielo redaktoriaus Stepo Kairio (1951–1956) mažytėmis raidėmis išspausdintą ilgoką straipsnį. Kartą, paragavęs spaudos džiaugsmo, žmogus susergeri „Skautų aido“ (SkA) liga.

Iš tikrųjų, SkA atsimenu iš Vokietijos. Težinojau apie vieną redaktorių – Antaną Krausą (1946–1948). Labiausiai atsimenu mažam vaikui įdomius ir gražius spalvotus SkA viršelius. Vilkiuku būdamas vartydavau tuos SkA stebuklingus numerius pirmyn ir atgal. (Su koku džiaugsmu po dešimtmečių susipažinau su A. Krauso sūnumi ir šeima Kanadoje!)

Tikras stebuklas būdavo užtikti prieškarinį SkA, skaityti apie negirdėtus dalykus kaip skautus ugniagesius, skautus raitelius (jų vėl sutikau Lietuvoje prieš keletą metų), skautus dviratininkus. Įdomūs buvo įvairūs konkursai su premijomis, Lietuvos skautų bei skaučių patirtys užsieniuose, didžiosios stovyklos. Vis ieškodavome stovykloms vartų pavyzdžių, įrengimų piešinėlių, puošybos dalykų, visokių tradicijų, užsiėmimų pavyzdžių.

Buvo įdomu iš 1929–1940 metų (redagavo su pertraukomis) redaktoriaus (mūsų tėvelio) sužinoti apie

asmenis, kurie per SkA puslapius įžengė į profesinį gyvenimą: dail. J. Penčylą (vėliau gyvenusį Kolumbijoje) ir daugybę kitų fotografų, iliustratorių, rašytojų, poetų, žurnalistų... Mūsų tėveliai susipažino per SkA ir vedė 1936 metais.

Nebeatsimenu, kiek susirašinėjau, geriau pasakius, kiek atsakydavau SkA redaktoriui savo proginiam korespondentui, kai Kanadoje redagavo Česlovas Senkevičius (1957–1963), bet po daugelio metų, drauge stovyklaujant Romuvoje, išliko šiltas ryšys. Ir dar šiandien „Tėviškės žiburiuose“ miela skaityti skiltis ar žinutes pasirašytas ČS.

SkA reikalai vėl priartėjo prie šeimos, kai tėvelis ėmė jį redaguoti 1964–1969 m. Mama išrašydavo ilgiausius straipsnius ranka, nupiešdavo iliustracijas, pasirašydama slapyvardžiu PP – Pilkoji Pelėda, o tėvelio buvo BJ – Baltasis Juodvarnis. Nėdeliuose namuose ilgam liko atlikusių SkA egzempliorių krūvos, kopijas veždavome į stovyklas bei vadovų kursus užsiėmimams.

Kadangi Rako stovykloje ir visaip kitaip susidraugavome su Ale Namičkene (1974–1975, 1980 ir 2000-tame dešimtmety), visada buvo lengva straipsnelį nusiųsti ar kitaip pabendradarbiauti, kaip ir su be galo kruopščiu Juozu Toliušiu (1970–1973), kurį vėliau tiek vargino silpstantis regėjimas. Su Sofija Jelioniene (1976–1979) irgi sieja skautiška draugystė, kaip ir su ilgamete rūpestinga SkA administratore Albina Ramanauskiene.

Kitas didysis susitikimas buvo 1981 metais, kai Čikagos jėzuitų namų pusrūsyje telefonu sutikau redaguoti SkA. Iki šiandien akyse – tamsus kampas, telefono įranga ir nelengvas išsipareigojimas tiek skautybei, tiek žurnalui.

Čia prasidėjo ilgametė mano draugystė su spaustuviniu Vladu Vijeikiu, kuris savo rašaluočių pirštų taškelius mokėjo palikti ant kai kurių puslapių, o nuotaikingas iliustracijas įkišdavo į kiekvieną spaudos lapo baltą plyšelį. Iki šiandien nežinau, iš kur Vijeikis žinojo, kaip tikrai atrodė visi Lietuvos kunigaikščiai ar kiti mūsų didvyriai bei istorijos ar literatūros veikėjai.

Kiekvienas apsilankymas buvo nuotykis. Lentynėlėse ir užkampiuose – visokiausia vaizdinė medžiaga tais laikais, kai dar nebuvo kompiu-

terių, o renkama buvo popierine perduriama juoste. Tokios pat bylos ir dėžutės buvo pas jėzuitus – pilnos tautinių, skautiškų, gamtos ir kitų iliustracijų, iškirptų iš įvairiausių leidinių. Iš tėvų paveldėtos ir paties iš įvairiausių šalių surinktos skautiškos knygos lentynose nusidriekė 17 metrų, visos sužymėtos popierėliais ir ženkliais pagal buvusius ar būsimus SkA numerius, jų temas ir medžiagą.

Po kiek laiko vis didesnis vaidmuo teko „Pelėdų“ skilčiai su skiltininke Halina Plaušinitiene Brighton Park. Malonus būrys skautininkių susirinkdavo, susitardavo, bendromis jėgomis parūpindavo medžiagą. Užveždavau savo surinktą ar paruoštą medžiagą į pašto dėžutę ar tarpdurį įkišti, kad Pelėdų vadovė, praktiškai perėmusi redagavimą, laiku surastų.

Svajonė buvo pamatyti kelis SkA numerius, jau išleistus atgimstančioje Lietuvoje po skautų atkuriamo suvažiavimo Vilniuje 1989 metų balandį. Tais laikais spauda buvo pigi, leista daugiau nei tūkstantis laikraščių, laikraštėlių, periodikos. Ir skautai sujudo savo „Skautų aidą“ Lietuvoje atgavinti. Neilgai ėjo. Atsimenu redaktoriaus pastabą – norint SkA leisti, „reikėtų bent keturių etatų“. Tik tada pradėjau išmokyti, kas iš viso etatas yra (težinojau apie „L'Etat c'est moi“), ir kad už tokią veiklą reikia algų.

Nuo amžių SkA gyvenime buvo turinio klausimas – kiek veiklos aprašymų, nuotraukų, kiek spausdinti istorijos ar įdomybių, kiek praktinės medžiagos ar skaitytojams uždavinių, kiek pačios vadovybės pranešimų, įsakymų, oficialių reikalų, kaip elgtis

su užuojautomis ir mirusių pranešimais. Spėčiau, kad ne tik vienas redaktorius vargo bendradarbių ar proginų korespondentų ieškodamas, o spragas užpildė pats, pati skubotai surinkta ar kokia atsargine medžiaga. Rūpėjo, kad žurnalo puslapiuose būtų žinių apie įvairias vietas, vietus, visokiausią veiklą, įdomius su-

Vienas gražiausių išgyvenimų – Lietuvių Skautų sąjungos vadovybės palaikymas – su koku rūpesčiu bei nuoširdumu pirmininkai, vyr. skautininkai ar kiti pareigūnai rūpinosi iš viso SkA leisti, finansuoti ir platinti. Gerai buvo sugalvota SkA suderinti su LSS nario mokesčiu, kaip daro normalios skautų sąjungos. Kažkaip vis labiausiai atsimenu Sigitą Miknaitį, palaikiusį ir žurnalą, ir redaktorių pastangas, kaip ir JAV rytuose Petrą Molį. Daugybė skautų ir tėvų rėmė ir remia leidinį, būna net kurio nors numerio garbės leidėjais.

Moderni technika, manytum, palengvina SkA leidybą. Kaip patogiu nuotraukos el. būdu persiųsti, žinias iš viso pasaulio surinkti, bendradarbiams el. žodeliu padėkoti, be klijų, žirklių, rašalo laužyti (maketuoti). Lieka tas amžinas uždavinys – rasti redaktorę ar redaktorių, korespondentų, straipsnelių ar kitos medžiagos autorių, ir skaitytojų – jaunų ir rimto amžiaus. Ir su dėkingumu prisiminti ir minėti visus ir visus, kurie nuo 1924 m. Šiauliuose iki 2009 m. Čikagoje „Skautų aidą“ kūrė, atgaivino, palaikė, pripildė ir praturtins savo veikla, mintimis, skautiška dvasia, lietuviška nuotaika ir aplinka.

Viską suvedus, yra ką šiais metais lapkričio 14 d. džiaugsmingai švęsti.

**Laiškai, nuomonės,
komentarai**

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

ĮDOMŲ DUOMENYS

Šių metų spalio 26 d. „The Wall Street Journal“ straipsnyje „Jewish Marriage Tied to Israel Trip“ atskleidžiama išvada, kad žydų jaunuomenė, apsilankiusi Izraelyje, grįžta su didesniu savo prigimties vertinimu ir religiniu įsisąmoninimu. Vėliausias mokslinis tyrimas, atliktas Brandeis University, teigia, kad toks apsilankymas savo žemėje taip pat daro įtaką jaunuomenės sutuoktinių pasirinkimui iš „savo tarpo“ vietoj kitos religijos (tautos) grupės.

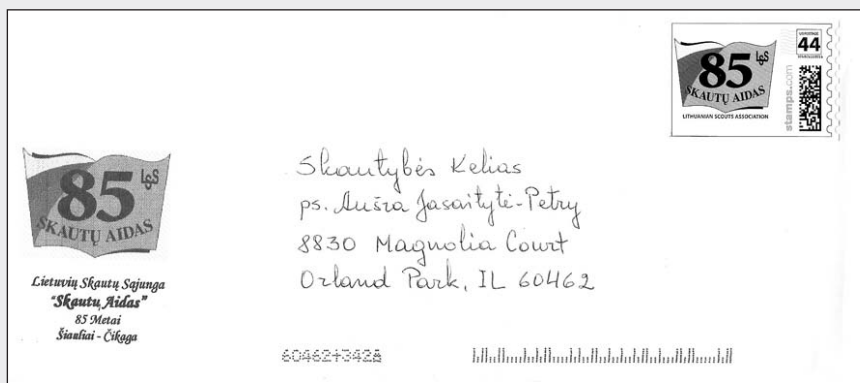
Pastaruosius 10 metų JAV veikia speciali pelno nesiekianti organizacija, „Taglit-Birthright Israel“, kuri apmoka žydų jaunuomenei 10-ties dienų edukacinę kelionę po Izraelį. Šią programą remia ir Izraelio valdžia. Iki šiol ši organizacija finansavo keliones daugiau nei 225,000 jaunuolių nuo 18 iki 26 metų amžiaus. Grįžusieji iš šios kelionės ne tik turi stipresnę ir tobulesnę žydišką tapatybę, bet ir 72 proc. jų sukuria žydiškas

šeimas. Šitaip žydai sprendžia asimiliacijos problemą dideliame „tauty katilė“.

Šis straipsnis turi atsakymų ir mums lietuviams, norintiems išlaikyti savo tautinę tapatybę. JAV LB neseniai sukurta stažuotės programa, vedama Birutės Bublėnės, prisideda ne tik prie jaunuomenės profesinio ugdymo, bet ir prie gilesnio tautinio susipratimo. Sužinojau, kad iš paskutinės stažuotojų grupės jau dvi poros užmezgė rimtesnę draugystę. Džiugu, kad Lietuvių Fondas remia stažuotojų programą, o LB ją prasmingai įgyvendina. Minėto straipsnio mintys turėtų paskatinti stažuotės rėmėjus bei puoselėtojus skirti daugiau lėšų ir plėsti šią programą. Ateityje gal reikėtų sukurti edukacinių kelionių programą rimtiems lietuvių kilmės jaunuoliams.

Janina Udrienė,
Farmington Hills, MI

www.draugas.org

L.S.S. Tarybos pirmininkas v. s. fil. Gintas Taoras šiuos metus paskelbė „Skautų aido“ metais. Sukaktuvėms paminėti pagamino specialius vokus ir išleido Amerikos pašto ženklus. Ženklo piešinio autorius – fil. Julius Špakevičius.

Sukaktuvinius vokus ir pašto ženklus bus galima įsigyti per „Skautų aido“ sukaktuvinį pokylį, kuris įvyks š. m. lapkričio 14 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Norėdami užsisakyti stalus prašome kreiptis pas Ireną Žukauskienę tel.: 708-579-0529 arba el. paštu: IrenaZukas@att.net

Vilnius, lapkričio 3 d. (URM) – Maskvos Didžiajame teatre surengtas labdaros koncertas „Vilnius–Maskva“. Jame pasirodė Lietuvos operos žvaigždės, pianistai Petras ir Lukas Geniušai, Maskvos Didžiojo teatro choras ir orkestras. Labdaros lėšos ir už bilietus gauti pinigai skiriami Lietuvos ir Rusijos vaikams, sergantiems onkologinėmis ligomis. Tarp koncerto rengėjų – Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

V. Ščiavinsko nuotr.

Europos Komisija: Lietuvos ekonomika atsigaus 2011 metais

Briuselis, lapkričio 3 d. (ELTA) – Europos Komisija (EK) numato, kad Lietuvos ekonomika ims augti tik 2011 m. Prieaugis sieks 2,5 proc. Šiais metais numatomas 18,1 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP) smukimas. Kitąmet nuosmukis turėtų siekti 3,9 proc.

Kalbant apie nedarbą, šiais metais nedarbo lygis Lietuvoje turėtų siekti 14,5 proc. Ateinančiais metais šis rodiklis turėtų padidėti iki 17,6 proc., 2011 m. – iki 18,2 proc.

Remiantis Komisijos spėjimais, infliacija Lietuvoje šiais metais turėtų siekti 3,9 proc. Ateinančiais metais šalyje bus 0,7 proc. defliacija, 2011 m. kainos turėtų ūgtelti 1 proc.

EK numato, kad antrąjį šių metų pusmetį Europos Sąjungos (ES) ekonomika išbris iš nuosmukio, nors bendras 2009 m. BVP dar turėtų sumažėti maždaug 4 proc.

Tikimasi, kad ekonomikai laipsniškai atsigauant 2010 m. BVP padidės 0,75 proc., o 2011 m. – maždaug 1,5 proc. Artimiausiu metu ekonominė veikla suaktyvės dėl išorinės aplinkos ir finansinių sąlygų pagerėjimo, taip pat dėl įvestų svarbių fiskalinės ir pinigų politikos priemonių. Tačiau yra keletas veiksnių, kurie varžys privataus sektoriaus paklausą, o drauge stabdys ekonomikos atsigavimą.

Visų pirma išliks prastos darbo rinkos sąlygos, o nedarbo lygis ES turėtų pasiekti 10,25. Taip pat numatoma, kad valdžios sektoriaus biudžeto deficitai 2010 m. padidės iki 7,5 proc. BVP, o 2011 m. ekonomikai pa-

gerėjus ir palaipsniui nustojus taikyti laikinąsias priemones šiek tiek sumažės.

„ES ekonomika atsigauja po nuosmukio. Tam labai padėjo plataus užmojo priemonės, kurių ėmėsi vyriausybės, centriniai bankai ir ES, ir kurios ne tik padėjo išvengti sisteminio žlugimo, bet ir paspartino ekonomikos atsigavimą. Tačiau ateityje dar laukia dideli iššūkiai. Siekiant išlaikyti įgautą pagreitį ir užtikrinti, kad atsigavimas būtų tvarus, labai svarbu iki galo įgyvendinti visas paskelbtas priemones ir užbaigti bankų sektoriaus atkūrimą. Mes taip pat privalome pradėti labiau galvoti apie vidutinį laikotarpį ir svarstyti, kaip geriau pašalinti neigiamą krizės poveikį darbo rinkoms, viešiesiems finansams ir galimam augimui“, – sakė ES ekonomikos ir pinigų reikalų komisaras Joaquin Almunia.

Patyrusi giliausią, ilgiausią ir didžiausio masto nuosmukį savo istorijoje ES ekonomika pasiekė persilaužimo tašką. Pastaraisiais mėnesiais gerokai pagerėjo ekonominė padėtis ir finansinės sąlygos, daugiausia dėl to, kad buvo imtasi ryžtingų fiskalinės ir pinigų politikos veiksmų. Keli finansiniai rodikliai jau vėl pasiekė prieš krizę buvusį lygį, o pasitikėjimas didėja. Taip pat sustiprėjo pasaulinės augimo ir prekybos galimybės, visų pirma sparčiai besivystančios rinkos ekonomikos šalyse. Dėl šių permainų ir palankaus atsargų pakeitimo antrąjį šių metų pusmetį BVP augimas ES ir euro zonoje turėtų vėl būti teigiamas.

Svarstomos įvairios Š. Kalmanovičiaus nužudymo prielaidos

Vilnius, lapkričio 3 d. (Delfi.lt) – Pirmadienį Maskvoje buvo nužudytas žinomas verslininkas Šabtajus fon Kalmanovičius. Patvirtinta, kad jo nužudymas buvo užsakytas, šiuo metu vyksta tyrimas. Svarstomos kelios nužudymo versijos. Žiniasklaida praneša, kad priežastis galėjo būti verslas. Tačiau verslininko draugas, leidinio „Novaja gazeta“ apžvalgininkas Igor Fein mano, kad su Š. Kalmanovičiaus nužudymu gali būti susiję nacionalistai, kuriuos paskutiniu metu verslininkas stipriai kritikavo.

Iškelta baudžiamoji byla dėl nu-

žudymo, pasikėsimo nužudyti ir ne teisėto šaunamojo ginklo laikymo. Tardymo komiteto prie Rusijos prokuratūros Tardymo valdybos vadovas Anatolij Bagmet pareiškė, kad pagrindinės tyrimo versijos duomenimis, verslininko nužudymas buvo užsakytas, praneša „Nezavisimaja gazeta“.

Specialistai teigia, kad į verslininką šaudė gerai parengti profesionalai. Iš važiuojančio automobilio jie paleido į Š. Kalmanovičių apie 20 kulčių ir sužeidė automobilio vairuotoją. Pareigūnai mano, kad išaiškinti tikrąją nužudymo versiją bus labai sunku.

UR ministras Seime gavo pylos

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) nariams pristatęs savo apsilankymo Maskvoje rezultatus užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas sulaukė kritikos, kad per susitikimą su Rusijos kolega Sergej Lavrov nepriminė okupacijos žalos atlyginimo klausimo.

Už uždarytų durų pasakojęs apie kelionę į Maskvą ministras daugiausia sulaukė priekaištų iš jį delegavusios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovų.

Parlamentarai stebėjosi kai kuriais ministro teiginiais užsienio spaudai, klausta, kodėl tokia „nerimta“ apsilankymo Maskvoje darbotvarkė, ji esą „nelygiavertė“ numatoma apsilankymo JAV darbotvarkėi.

Po posėdžio URK pirmininkas konservatorius Audronius Ažubalis patvirtino, kad V. Ušacko viešnagė Maskvoje įvertinta nevienareikšmiai.

„Buvo daug klausimų, pastabų, – tvirtino parlamentaras. – Išreikšta abejonė, ar buvo būtina prieš kelionę

paskelbti, apie ką bus kalbama ir apie ką Lietuva nekalbės. Mūsų nuomone, tai silpnina Lietuvos derybines pozicijas.“

URK V. Ušackui įteikė patarimus dėl kelionės į JAV. „Jis pats pasisiūlė susitikti su komiteto nariais. Komitetas parengė tam tikrus siūlymus, kaip mums reikėtų pristatyti Lietuvos interesus kalbant su JAV oficialiais asmenimis“, – sakė A. Ažubalis.

Praėjusią savaitę V. Ušackas lankėsi Maskvoje, kur dalyvavo labdaringame koncerte ir bendravo su Rusijos užsienio reikalų ministru S. Lavrov. Dar prieš kelionę į Rusijos sostinę ministras sakė okupacijos žalos atlyginimo klausimo nekelsias, nes šis klausimas aptartas Tarpvyriausybės komisijos posėdyje, Lietuva ir Rusija žino viena kitos nuostatą, todėl nėra reikalo klausimą kelti kiekvieną kartą.

V. Ušackas žurnalistams teigė, kad Lietuvai svarbiausia – jog Rusijos vadovai pripažintų okupacijos faktą. Kaip tai bus padaryta, esą kitas klausimas.

Dėl pažeidimų atleista prokurorė

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Dėl tarnybinių nusižengimų tiriant vadinamąją pedofilijos bylą darbo neteks viena prokurorė, trys prokurorai pažeminti pareigose, dviem skirti papeikimai ir vienai – pastaba.

Generalinis prokuroras Algimantas Valantinas pranešė, kad iš pareigų atleista Kauno miesto apylinkės prokuratūros prokurorė Genovaitė Ročienė.

„Atleidimas – griežčiausia tarnybinė nuobauda. Tas žmogus buvo archyviai tos bylos, ilgiausiai ją tyrė, – savo sprendimą aiškino A. Valantinas. Ši pareigūnė nepadarė dalykų, kurie, komisijos nuomone, turėjo būti padaryti.“

Pagal generalinio prokuroro įsakymą, Kauno apylinkės prokuratūros vyriausiojo prokuroro pavaduotoja Rita Čivinskaitė ir Kauno apygardos prokuratūros prokuroras Andrius Kiuršinas pažeminti pareigose.

Kauno apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro pavaduotojui Nerijui Marcinkevičiui pareikštas pa-

peikimas, Civilinių bylų skyriaus prokurorai Solveigai Gradzevičienei – pastaba.

Skirti tokias tarnybines nuobaudas siūlė ir tarnybinių tyrimų atlikusi komisija. Tuo metu griežčiau įvertinta Generalinės prokuratūros prokurorų veikla, nei siūlė tyrimo komisija. Generalinės prokuratūros Iki teisminio tyrimo kontrolės skyriaus vyriausiajam prokurorui Zenonui Burokui skirtas papeikimas, šio departamento prokurorui Sigitui Jankauskiui – pažeminimas pareigose.

A. Valantino teigimu, Generalinės prokuratūros pareigūnai sulaukė griežtesnio vertinimo, nes jiems keliami aukštesni reikalavimai.

Generalinis prokuroras atkreipė dėmesį, kad retai kada tiek daug prokurorų „nukenčia“ dėl vienos bylos. „Bet šiuo atveju mes kalbame apie mažametį vaiką. Suprantu, kad prokuroras gali būti abejojantis, bet jis negali būti abejingas“, – sakė A. Valantinas.

Karo akademijos kariūnams nustatytas kiaulių gripas

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Daliai Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų nustatytas vadinamasis kiaulių gripas. Po savaitgalio ūmus virusinis kvėpavimo takų uždegimas nustatytas 40 kariūnų.

Lietuvos AIDS centro laboratorija pasirinktinai ištyrė šešių kariūnų mėginius ir visiems patvirtinta pandemine gripo A (H1N1) forma.

Krašto apsaugos ministerija pranešė, kad po savaitgalio iš pradžių 35 kariūnams buvo nustatytas ūmus virusinis kvėpavimo takų uždegimas. Septyni kariūnai paguldyti į Vilniaus įgulos medicinos ambulatoriją, 28 – paskirtas gydymas ir gulimas režimas Karo akademijos kareivinėse, jų sveikatą nuolat stebi karo medikai.

Karo akademijos Pirminės karių sveikatos priežiūros centro Vilniuje viršininkas majoras Vidmantas Kontrauskas sakė, kad dauguma susirgusių kariūnų studijuoja pirmame kurse, nors yra ir vyresnių. Beveik visi pas karo medikus kreipėsi pirmadienį, grįžę po namuose praleisto savaitgalio, kai dauguma Lietuvos gyventojų vyko lankyti artimųjų kapų.

Šiuo metu pandemine gripa siaučia Ukrainoje. Pranešama, kad dėl vadinamojo kiaulių gripo šioje šalyje jau mirė keliasdešimt žmonių. Nuo gripo A(H1N1) pandemijos pradžios Europoje skaičiuojama daugiau nei 59,000 susirgimų, visame pasaulyje – daugiau nei 378,000, nuo šio gripo Europoje mirė 204, visame pasaulyje – daugiau nei 4,500 žmonių.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

R. Karadžić žinojo apie kėsiniimąsi į Sarajevo civilių gyvybes

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Radovan Karadžić žinojo, kad jo karinės pajėgos per trejus metus ir aštuonis mėnesius trukusią Sarajevo apsaustį žudė civilius gyventojus, pareiškė prokuroras, kai genocido nusikaltimais kaltinamas Bosnijos serbų vadovas pasirodė teismo salėje.

R. Karadžić teisme. Scanpix nuotr.

R. Karadžić antradienį pirmą kartą atvyko į teismą, kuriame praėjusią savaitę pradėta nagrinėti jo, kaltinamo genocidu, byla. 64 metų R. Karadžić lig šiol atsisakinėjo išėiti iš savo kameros kalėjime ir dalyvauti

teismo procese. Jis reikalauja daugiau laiko milijonui bylos puslapių perskaityti, susipažinti su šimtais liudininkų parodymų ir pasirengti gynybai, nes jis nori gintis pats.

Karadžić ginsis prieš 11 kaltinimų genocidu, karo nusikaltimais ir nusikaltimais žmoniškumui, kurie buvo įvykdyti per 1992–1995 m. Bosnijos karą, nusinešusį maždaug 100,000 gyvybių ir privertusį apie 2,2 mln. žmonių palikti savo namus. Jam taip pat pateikti kaltinimai dėl trejus metus ir aštuonis mėnesius trukusios Sarajevo apsausties, pasibaigusios 1995 m. lapkritį. Per ją žuvo apie 10,000 žmonių, daugiausia – civilių gyventojų. Dar jis kaltinamas daugiau kaip 7,000 musulmonų vyrų ir berniukų žudynėmis Srebrenicoje 1995 m. liepą.

Besislapstantis R. Karadžić buvo suimtas Belgrade 2008 m. liepą praėjus 13 metų nuo JT tribunolo paskelbto kaltinimo. Jis atmeta visus jam reikšiamus kaltinimus, kuriuos įrodžius jam grėstų įkalinimas iki gyvos galvos.

K. Kosačiov: Rusijos kaimynės neturi pasirodyti kaip istorijos aukos

Dūmos komiteto vadovas pabrėžė, kad Rusija dės pastangas apginti tėvynainius užsienyje.

A. Didžgalvio nuotr.

Vilnius, lapkričio 3 d. (BNS) – Rusijos Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininkas Konstantin Kosačiov pareiškė, kad kai kuriose gretimose valstybėse sveikinami istorijos klastojimai, juodinantys Rusijos vaidmenį istorijoje.

„Mes šiandien matome, kad kai kuriose gretimose šalyse ne itin sąžiningi ir, esu įsitikinęs, nelabai toliaregiški politikai mėgina kurti nacionalinę savo tautų savimone, jų savęs supratimą istorijoje, juodindami kitas tautas, pateikdami savo tėvynainius kaip badmečių, okupacijų ir genocidų aukas“, – sakė K. Kosačiov Maskvoje vykstančioje III Rusų bendruomenės asamblėjoje.

Pasak jo, tokie veiksmai yra aiškiai nukreipti prieš kitas tautas. „Visa tai virsta ne šiaip ginčiais istorijos klausimais, o šiuolaikinėmis propagandinėmis kampanijomis. Baisiausia yra tai, kad mokyklos vadovėliuose ir metodinėse jauniosios kartos ugdymo priemonėse kaip patrio-

tizmo apraiška pateikiama neapykanta kitai tautai“, – sakė Dūmos komiteto vadovas.

Visa tai, sakė parlamentarai, yra „realios sąlygos, kurioms esant mūsų tėvynainiams, rusų bendruomenei tenka šiandien gyvuoti, dirbti, dažnai kovoti už savo teises, kalbėti ir rašyti rusų kalba“.

Dūmos komiteto vadovas pabrėžė, kad Rusija dės pastangas apginti tėvynainius užsienyje. „Esu tikras, jog visi mes turime žodžiu ir darbu įrodyti, kad ginsime tuos, kurie priklauso rusų bendruomenei ir kurie nenori nutraukti savo ryšių su Rusija“, – pareiškė K. Kosačiov.

„Rusai neturi tapti ir netaps XXI amžiaus Europos išstumtaisiais. Niekas neturi manyti, kad rusų diskriminavimas, mūsų praeities šmeižimas – tai leistinas būdas pačiam įsitvirtinti politikoje, kad santykių su Rusija galima nepaisyti siekiant glaudesnių ryšių su kitomis pasaulio valstybėmis“, – sakė jis.

EUROPA

PRAHA

Čekijos Konstitucinis Teismas atmetė skundą dėl Europos Sąjungos (ES) Lisabonos sutarties ir paskelbdamas ją teisėta pašalino paskutinę kliūtį jos patvirtinimui. Euroskeptiškų pažiūrų Čekijos prezidentas Vaclav Klaus pažadėjo daugiau nebekelti jokių kliūčių, jei Konstitucinis Teismas pripažins sutartį teisėta. Tačiau V. Klaus kol kas nesakė, kada pasirašys Lisabonos sutartį.

ATĖNAI

Smarkus 5,7 balo pagal Richterio skalę žemės drebėjimas antradienio rytą sukrėtė Graikijos vakarinę dalį, pranešė pareigūnai. Pranešimų apie žuvusius žmones ir padarytą žalą kol kas negauta. Graikijoje įvyksta apie pusė Europos žemėje užregistruojamų žemės drebėjimų.

MINSKAS

Baltarusijos valstybinis pasienio komitetas griežtai atmetė žiniasklaidos priemonių iškeltą versiją, kad Lenkijos pasienio tarnybos sraigtasparnis, sudužęs Baltarusijos teritorijoje praėjusį savaitgalį, neva galėjo būti numuštas. Lenkijos pasienio tarnybos sraigtasparnis sudužo spalio 31 d. už 200 metrų nuo abiejų valstybių sienos linijos Baltarusijos teritorijoje. Per nelaimę visi trys įgulos nariai žuvo.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin kviečia ES suteikti Ukrainai kreditus apmokėti už Rusijos tiekiamas dujas. „Mes jau apmokėjome 2,5 mlrd., tegu jie nors milijardą primeta“, – pareiškė V. Putin po susitikimo su Danijos premjeru Lars Lokke Rasmussen. Anksčiau buvo pranešta, kad Rusija apmokėjo savo dujų tranzitą iki 2010 m. pirmo ketvirčio. Rusijos vyriausybės vadovas pažymėjo, kad dujų tiekimo į Ukrainą patikimumo klausimą jis jau aptarė su Vokietijos ir Švedijos vadovais.

AZIJA

JANGONAS

JAV aukšto rango pareigūnų delegacija atvyko į Mianmarą retų derybų su uždara šios šalies karine chunta. Barack Obama administracija, bandydama kalbėtis su chunta,

pirmiausia siekia laisvų ir teisingų rinkimų kitais metais, nors specialistai ir sako, kad šis draugiškų santykių atkūrimas taip pat yra susijęs su geopolitika ir didėjančia Kinijos įtaka regione.

KABULAS

Afganistano prezidentas Hamid Karzai pristatydams programą kitai savo penkerių metų kadencijai pažadėjo, kad jo naujoji vyriausybė išgyvendins korupciją, ir ištiesė alyvmedžio šakelę Talibano sukilėliams. JAV prezidento B. Obama spaudžiamas išgyvendinti korupciją, o pasaulio vadovų – suvienyti karo nualintą savo šalį, H. Karzai pažadėjo skaidresnį valdymą.

HANOJUS

Vietnamą užklupusi atogrąžų audra „Mirinae“ sukėlė smarkius potvynius, per kuriuos centrinėje šalies dalyje 23 žmonės žuvo, du dingę, o šimtai buvo priversti gelbėtis ant namų stogų, pranešė pareigūnai. Kariškiai pasiuntė sraigtasparnius, kurie potvynių užlietuose kaimuose ant namų stogų pagalbos laukiantiems žmonėms numetė maisto.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irano aukščiausiasis vadovas ajatola Ali Khamenei pareiškė, kad Teheranas nedalyvaus jokiam dialoge, jeigu jo rezultatus iš anksto nulems Washington. Manoma, jog šis pareiškimas gali reikšti, jog Teheranas rengiasi atmesti Jungtinių Tautų (JT) pasiūlytą susitarimą, pagal kurį Iranas savo sukauptas urano atsargas turėtų perduoti trečiosioms šalims. Iranas šiuo metu dalyvauja Washington remiamose svarbiose derybose su galingosiomis šalimis dėl Teherane veikiančio tiriamojo reaktoriaus aprūpinimo branduoliniu kuru.

JAV

NEW YORK

Į New York uostą atplaukė šio miesto vardu pavadintas desantinis laivas „USS New York“, pagamintas iš 2001 m. per teroristų išpuolį nugriuvusių dangoraizžių dvynių metalo. Jis buvo sutiktas 21 artilerijos šūviais. Apie milijardo dolerių kainavusio laivo priekinėje korpuso dalyje yra apie 7,5 tonos metalo, paimto iš buvusio Pasaulio prekybos centro pastatų, nugriautų 2001 m. rugsėjo 11-ąją. Rugsėjo 11-osios teroro išpuolį išgyvenusieji, gelbėtojai, aukų artimieji, miestiečiai susirinko priepilaukoje, kad pamatytų artėjantį karo laivą su denyje išrikuota įgula.

ATLANTIC Express Corp.
8801, S. 78th av. Bridgeview, IL, 60455
Tel.: 708-599-9680

10 GRUODŽIO

Artėjant žiemos šventėms, kompanija Atlantic Express Corp. primena visiems, norintiems nudžiuginti savo artimuosius bei pasveikinti su Š. Kalėdom, jog siuntinius (siunčiamus lėktuvu) būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki GRUODŽIO 1 dienos.

Siuntinių surinkimo vietas

„Lietuvė“
5741 S. Harlem Avenue, Chicago, IL 60637
Tel: 773-788-1362

„Baltaika Wheeling“
315 E. Durston Road, Wheeling, IL 60090
Tel: 847-215-1616

„Baltaika Glen Ellyn“
22 W. 353 Balford Road, Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-790-1004

„Two Rivers“ (Bravo)
10993 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-8178

„Baltaika Mundelein“
370 Savanna Road, Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6660

„Kaliński“
214 S. Sycamore Street, Park, IL 60064
Tel: 847-393-1000

„Lithuanian“
22 W. 353 Balford Road, Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-790-1004

Lėktuvu 2,9 \$/lb (min 10 lb)
Laivu - 1,16 \$/lb (min 20 lb)

Paminklas Vytautui Didžiajam Marijampolę papuošė po 80 metų

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Šiomis dienomis Marijampolėje, Vytauto parke, pastatytas paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui. Jį čia planuota atidengti dar 1930-aisiais, Vytauto Didžiojo metais, bet prireikė dar beveik 80 metų, kol šiuos planus pavyko įgyvendinti.

„1930 metais, kai sukako 500 metų nuo jo mirties, Lietuvoje buvo pastatyta nemažai paminklų Didžiajam kunigaikščiui. Tėvai tais metais gimusiems vaikams suteikdavo Vytauto vardą, šiuo vardu buvo pavadinta daug aikščių, gatvių, kitų objektų. Marijampolės Karališkasis parkas tada taip pat gavo Vytauto parko vardą, buvusi Varšuvos gatvė taip pat pavadinta Vytauto vardu. Tuometės gimnazistės palei Marijampolės-Kauno plentą, tada pavadintą Vytauto vardu, pasodino penkis kilometrų liepaičių, gimnazistai – 10 kilometrų berželių. Dabar iš jų likęs vos vienas kitas medis“, – sakė Marijampolės Vytautų klubo pirmininkas Vytautas Gaulia.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą marijampoliečiai rinko aukas Vytauto Didžiojo paminklui, bet jo statybos darbai Vytauto parke nebuvo pradėti. Kai, atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, Kaune įsisteigė Vytautų klubas, netrukus šio klubo skyrius pradėjo veikti ir Marijampolėje. Pirmasis klubo pirmininkas, dabar jau miręs Vytautas Uleckas 1998 metais pradėjo raginti tuomečius Marijampolės miesto vadovus įgyvendinti seniai planuotą sumanymą ir parke pagaliau pastatyti paminklą Vytautui Di-

džiajam. Be to, buvo siūloma sutvarkyti ir atnaujinti pastaraisiais metais gerokai apleistą Vytauto parką.

Kai 2000 metų rugsėjo mėnesį senosiose miesto kapinėse buvo nutarta įrengti simbolinį Sūduvos krašto šviesuolio Petro Kriaučiūno kapą, prie jo susirinkę miesto inteligentai dar kartą susitarė, kad paminklas Vytautui Didžiajam mieste bus. Jau netrukus Vytauto parke, toje vietoje, kur okupacijos metais stovėjo paminklas revoliucijos veikėjui Vincui Mickevičiui-Kapsukui (Kapsuku Marijampolė vadinosi nuo 1955 iki 1989 metų), buvo pastatytas paminklinis akmuo, kuriame iškalti žodžiai, jog toje vietoje ateityje bus atidengtas paminklas Vytautui Didžiajam.

Naujojo paminklo statyba buvo ilgai atidėliojama. Per tą laiką šiame parke atsirado paminklas Tauro apygardos partizanams ir tremtiniais, todėl Vytauto Didžiojo paminklas iškilo kitoje parko vietoje, nei planuota iš pradžių, jo gilumoje. Naująjį Vytauto Didžiojo paminklą sukūrė žinomas skulptorius Julius Narušis, kuris buvo ir paminklo V. Mickevičiui-Kapsukui, dabar išgabentam į Grūto parką netoli Druskininkų, autorius.

Vytautų klubo taryba ilgai rinko aukas paminklui, bet pinigų vis trūko. Padėjo ir Marijampolės savivaldybė, taip pat privatūs rėmėjai. Naujasis paminklas, jau papuošęs Vytauto parką, kainavo apie 80,000 dolerių.

Simbolinė kapsulė su laišku ateities kartoms į paminklo pamatus buvo įdėta šiemet Kovo 11-osios proga. Laiške buvo aprašytos pastangos įamžinti Lietuvos valdovą, kuris XV amžiuje dalį Sūduvos išplėšė iš kry-

Laišką su kapsule ateities kartoms į paminklo pamatus įdėjo (iš d.) Vytautas Vitkauskas ir Vytautas Gaulia.

žiuočių. Į kapsulę įdėta ir 2 litų monetą, ji užklijuota vašku iš Vytautų klubo nario Vytauto Griniaus, Lietuvos prezidento Kazio Griniaus giminių, bityno. Kapsulę į būsimo paminklo pamatus tada įdėjo vyriausias Vytautų klubo narys Vytautas Vitkauskas.

„Planavome paminklą atidengti 2005 metų liepą, bet skulptorius nebaigė šio darbo, trūko pinigų. Dabar pagaliau paminklas pastatytas, tačiau oficialų jo atidengimą siūloma atidėti iki artėjančios kitos itin svarbios datos – Žalgirio mūšio 600-ųjų metinių ateinančių metų liepą. Tokiam siūlymui ne visi pritaria, nes kai kurie mūsų klubo nariai jau solidaus amžiaus, silpnos sveikatos ir nuogaustauja, kad gali nesulaukti tos dienos. Tikimės, kad į iškilmes susirinks Vytautai iš visos Lietuvos“, – sakė V. Gaulia.

Skulptorius J. Narušis sakė, kad paminklas Vytautui Didžiajam – svarbiausias jo viso gyvenimo darbas. Menininkas tris kartus keitė paminklo medžiagas, kelis kartus keitėsi ir pats sumanymas. Per tą laiką skulptorius dar sukūrė paminklą žuvusiems kariams senosiose Marijampolės kapinėse, taip pat šiemet vasario mėnesį buvo atidengtas jo sukurtas paminklas kunigaikščiui Vyteniui jo vardo Marijampolės bendrosios paramos logistikos batalione.

Kunigaikštis Vytautas ant žirgo

pavaizduotas toks, kokį daugelis ir įsivaizduoja. Ant aukštos pakylės stovinti skulptūra sveria 7 tonas. Pakylės iškalti simboliai, susiję su Žalgirio mūšiu – ietys, kalavijai, kardai, cituojami Vytauto Didžiojo žodžiai, pasakyti pasirašant Melno taikos sutartį 1422 metų rugsėjo mėnesį: „Sūduva – mano tėvonija, ir jos nie-

Skulptorius J. Narušis šį paminklą vadiną svarbiausiu savo darbu.

• SKELBIMAI •

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Medikė**, turinti dokumentus, kalbanti keliomis kalbomis, vairuoja, rūpestingai prižiūri pagyvenusius žmones, ieško darbo su gyvenimu. Turi rekomendaciją, patirtį. Tel. 630-776-3555.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo. Geros rekomendacijos, anglų kalba, automobilis. Tel. 773-575-3343.

* **Būčiau dėkinga**, jeigu kas galėtų padovanoti šaldytuvą ir dujinę plytelę. Tel. 630-706-1188.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu ar gali pakeisti bet kurią savaitės dieną, ar išleisti atostogų. Tel. 708-261-3890 arba 708-543-0287.

* **Moteris**, gyvenanti šalia Naperville, gali pakeisti savaitgaliais. Patirtis, vairuoja. Tel. 224-766-9067 arba 630-759-0510.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

Paminklo atidengimo iškilmės planuojamos kitąmet.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Audriaus Plioplio vizualinė metafora

LAIMA APANAČIENĖ

Gydytojas, menininkas, mokslininkas, straipsnių autorius... Ar visa tai gali išsityti viename asmenyje? Pasirodo – gali. Toks yra prof. Audrius Plioplys, vienas žymiausių JAV neurologų, daug metų dirbęs vaikų neurologijos srityje, daugelio svarbių nacionalinių mokslinių tyrimų vadovas, daugybės mokslinių straipsnių ir tezių autorius, su mokslinėmis paskaitomis dalyvavęs mokslo ir kūrybos simpoziumuose. Tačiau čikagiečiai meno žinovai pažįsta ir A. Pliopli menininką – konceptualiojo meno kūrėją.

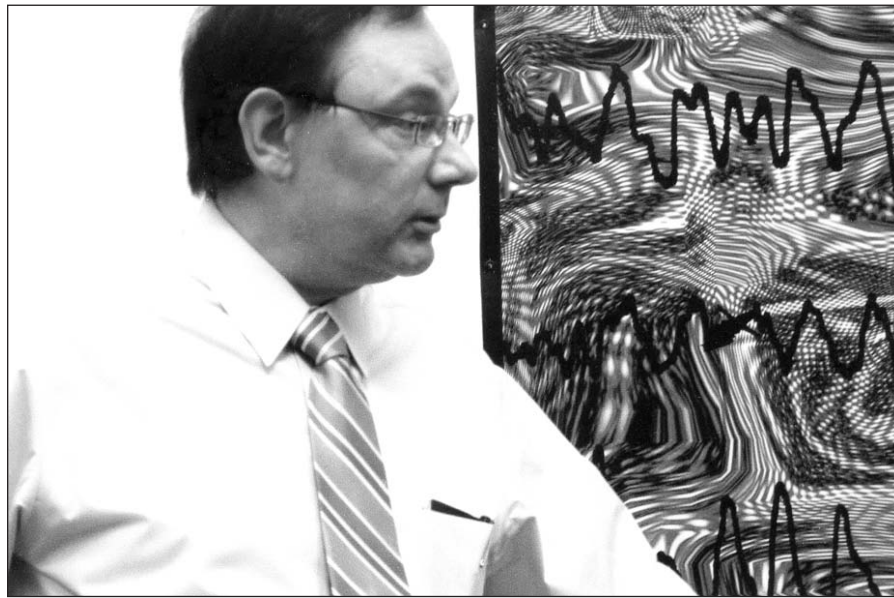
Nereikia būti dideliu meno žinovui, kad tarp daugybės rodomų parodoje darbų atpažintum savito braižo A. Plioplio darbus. Džiugu, kad A. Plioplys rado savo kelią, o pastaruoju metu, kaip jis pats sakė, „išėjęs į pensiją“ gali daugiau laiko skirti kūrybai.

Lapkričio 6 d., penktadienį, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) atidaroma A. Plioplio paroda „MindScapes: A Tribute to Algimantas Kezys“. Tai ir A. Plioplio dukters Aušrinės Plioplytės debiutas. Ji daug prisidėjo padėdama savo tėvui suruošti šią parodą.

Kartais žmogus nugyvena visą gyvenimą, bet taip ir nesužino, kokiais talentais yra apdovanotas. O kitas blaškosi nežinodamas, kokį gyvenimo kelią pasirinkti – jį traukia daugybė dalykų. Taip atsitiko ir neurologijos gydytojui bei mokslininkui prof. Audriui Pliopliui. Nuo pat mažens jį traukė menas, bet įdomu buvo išbandyti save ir medicinos srityje. Tad pasirinko – bus gydytojas. 1975 m. baigė University of Chicago Pritzker School of Medicine, atliko internatūrą University of Wisconsin Hospitals ir... nutarė – eis meno keliu. Trejiems metams išvažiavo į Washington, DC, kur pasinėrė į savarankiškas meno studijas, lankė muziejus, intensyviai kūrė pats. 1978 m. Amerikos sostinės „Washington Project for the Arts“ galerijoje surengė savo pirmąją asmeninę parodą, kurioje rodė skulptūras darbus ir šviesos bei garso instaliacijas. Paroda praėjo su pasisekimu, apie jaunąjį menininką rašė sostinės laikraščiai, jo darbai buvo gijami. Tačiau realybė atvėrė akis – iš meno Amerikoje nepragyvensi. Kankino ir kita mintis – noras pratęsti mokslinius tyrimėjimus, kuriuos buvo pradėjęs dar besimokydamas universitete. Suvokęs mediko ir mokslininko pašaukimo svarbą, grįžo į fundamentaliosios medicinos

sritį. Gavęs dotaciją (Grant) iš National Institutes of Health jis paniro į mokslo pasaulį – pasišventė neurologijai ir neurobiologiniams tyrimams tuo pačiu metu dirbdamas ir gydytoju praktiku.

A. Plioplys neapleido ir meno pasaulio – gilinosi į meno paslaptis, ieškojo savo raiškos būdų. Kokių tik nebūta kūrybinių laikotarpių – ir juodasis, ir veidrodinis, ir instaliacinis. Tai – savęs išbandymo, ieškojimų ir atradimų kelias.

Audrius Plioplys.

ir tęsėsi iki š. m. rugsėjo vidurio. Šis ciklas – tai tarsi atsigavimas, pakilimas iš po sunkių gyvenimo dienų – persirgtos ligos, dalinio regėjimo praradimo, sesers Ramutės (taip pat savitos menininkės) ankstyvos mirties.

Įdomu, kad parodos organizatoriai, pakvietę autorių dviem mėnesiams, tuoj po atidarymo paprašė sutikimo pratęsti parodą 6 mėnesiams.

Jaukioje salėje – spalvingi, galvos smegenų elektroencefalogramų kreivėmis ir magnetinio rezonanso nu-

nas sluoksnis – smegenų elektroencefalogramos kreivės ar magnetinio rezonanso nuotraukos vaizdas. Tai ne kieno nors kito, o paties autoriaus smegenų struktūros (magnetinis rezonansas) ir smegenų elektrinio aktyvumo (elektroencefalograma) kreivės. Menininko darbuose jos ne išstipinės – kartais ilgesnės ar trumpesnės, kartais nutrūksta ir vėl atsiranda, kartais susispietę grupelėmis.

Autorius sako, kad pirmiausia jam gimsta mintis, o po to jis ieško spalvos, nuotraukos, ar kokios detalės savo minčiai, sąvokai, filosofijai išsakyti. Taip sluoksnis po sluoksnio sukuriama vaizdas – vizualinė metafora. Sukurtas vaizdas atspaudžiamas „Hewlett Packard“ rašalo spausdintuvu, naudojant archyvinis, t. y. ilgai išliekančius, aukščiausios kokybės pigmentinius dažus. Atspaudai daromi ant nerūgštinio (acid free) popieriaus arba ant šimtaprocentinės medvilnės drobės.

Paroda Čiurlionio galerijoje skirsis nuo kitų A. Plioplio parodų. Lankytojų laukia netikėtumas – darbai bus rodomi netikėtu rakursu. Menininko darbai supjaustyti vienodais kvadratais ir išdėstyti ant galerijos sienų. Tai bendras A. Plioplio ir jo dukros Aušrinės darbas. Aušrinė debiutuoja kaip dizainerė – padėjo A. Plioplio kūrybos elementus sujungti į vieningą visumą. Įdomu, kad mėginamas iš menininko pozicijos suprasti žmogaus smegenų veiklos principus, parodoje dailininkas savo darbus išdėsto šešiomis eilėmis (sluoksniais), tarsi dar kartą norėdamas pabrėžti, kad jo darbai – tai kasdieninis gilinimasis į mums visiems dar labai mažai žinomą žmogaus pasaulį, noras suprasti, kaip bilijonai nervų ląstelių (neuronų) dalyvauja mūsų mąstyme, kaip mūsų mintys veikia smegenis, šios veikia kūną, o šis savo ruožtu vėl veikia žmogaus mintis.

Savo parodą menininkas skiria žinomam fotografui Algimantui Keziui, kuris kažkada paskatino A. Pliopli žengti medicinos keliu, tačiau patarė neužmiršti ir meno pasaulio.

Konceptualiojo meno pradininkas Sol Le Witt sakė, kad mintis, net ir neįgavusi matomo pavidalo, yra tiek pat meno kūrinys, kiek ir užbaigtas daiktas. Ar tai tiesa – tresprenžia žiūrovas. A. Plioplys savo darbuose užfiksavo mintį ir įtraukia žiūrovą į intelektualinį procesą. Tad visus meno mylėtojus kviečiame lapkričio 6 d. 7:30 val. v. atvykti į parodos atidarymą ir kartu su Audriumi bei Aušrine dalyvauti intelektualiniame pokalbyje.

Daugiau apie A. Plioplio kūrybą sužinosite apsilankę tinklalapyje www.plioplys.com.

Tai tęsėsi tol, kol devintojo dešimtmečio pabaigoje susilieja dvi svarbios jo veiklos sritys – medicina ir menas (ar neįdomu – atrodo du visiškai skirtingi dalykai?). Gydytoją neurologą, mokslininką A. Pliopli domino, kas gi vyksta žmogaus smegenyse. Jam buvo įdomu suprasti žmogaus smegenų veikimo principus, suvokti, kaip atskirų neuronų veikla perauga į tokius sudėtingus dalykus kaip sąvokos, mintys, mąstymas. Tad nenuostabu, jog menininko objektu tapo mąstymas, galvojimas, gimė noras visa tai pavaizduoti drobėje. Tam procesui perteikti jis pasitelkia elektroencefalogramų kreives, vėliau ir magnetinio rezonanso nuotraukas. Taigi visur – gydytojo praktikoje, moksliniame darbe ir mene – jį domina smegenų veikla. Vienas po kito gimė ciklai: „Neurotheology“, 2000 m., „Thoughts from Under a Rock“, 2003 m., „Symphonic Thoughts“, 2005 m.

Visa tai atėjo ne iš karto, brendo pamažu. Tam prireikė daugelio metų ieškojimo ir triūso. Šių metų pavasarį dailininkas pakvietė į naujo ciklo „Emergence“ (2008 m.) parodos atidarymą Illinois Institute of Technology. Paroda veikė Kemper meno galerijoje, Paul. V. Galvin bibliotekoje

traukomis „išraižyti“ darbai. Ciklą sudaro 18 darbų. Kaip sako pats A. Plioplys, kūryba nėra vien laisvalaikio praleidimas, tai – sunkus, ilgas ir daug kruopštumo reikalaujantis darbas. Pasak autoriaus, darbai „gimdomi“ ilgai, skausmingai. Pradžioje ieškoma spalvos. Autorius savo darbuose naudoja šešias spalvas: tris pagrindines (raudoną, geltoną, mėlyną) ir tris papildomas (oranžinę, žalią, violetinę). Pastarosios, kaip žinia, atsiranda maišant tris pirmašias spalvas. Įdomus sutapimas – smegenų žievė taip pat turi šešis sluoksnis. Paklausus, ar tiesa, kad spalva netiesiogiai išduoda autoriaus būseną (ankstesni menininko darbai nebuvo tokie spalvingi, dažnai juodai-balti), A. Plioplys sakė, kad apie tai niekada nesusimąstė, tačiau ilgai ieškodamas ir dirbdamas suprato, jog kūrinių turinys gali būti spalvingas ir tuo pačiu metu prasmingas, gilus.

Ant spalvoto paviršiaus dedama fotografija. Tai gali būti užfiksuota kelionės akimirka, istorinio statinio vaizdas ar menininko kažkada darytos instaliacijos nuotrauka. Autorius turi savo darytų fonuotruokų archyvą. Pasak autoriaus, nuotraukose užfiksuotos jo mintys, prisiminimai, kurie tarsi ateina iš praeities.

Žiūrovas nuotraukos menininko darbe nemato. Ji retušuojama, išblukinama, autorius palieka tik jam norimus fragmentus, detales. Dar vie-

Audriaus Plioplio būsimos parodos dalis.

Laimos Apanavičienės nuotr.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

Tel. 773-476-2242

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

RUSIJOS ATSAKOMYBĖ UŽ SOVIETINĘ LIETUVOS OKUPACIJĄ (2)

Atkelta iš 3 psl.

Kitas dalykas – Lietuvos piliečiams reikšti ieškinius Rusijos Federacijoje. Vienas Lietuvos pilietis, gyvenantis Latvijoje, buvo tai padaręs. Rezultatų taip pat nepasiekė. Akivaizdu, dėl kokių priežasčių. Rusijos teismų požiūrį į Baltijos šalių okupaciją, matyt, lemia ir oficialios politinės valdžios Rusijoje požiūris. Vargu, ar Rusijos Federacijos teismai pripažintų pačią Lietuvos neteisėtą okupaciją ir atlygintų su ja susijusią žalą.

Kartais mėginama dar nurodyti kaip priemonę okupacijos žalai atlyginti ieškinius Europos Žmogaus Teisių Teisme (populiariai vadinamame Strasbūro teisme). Vėlgį čia yra problemų, kurios trukdytų veiksmingai spręsti šį klausimą, galbūt išskyrus kai kuriuos teisės į teisingą bylos nagrinėjimą aspektus. Į Europos Žmogaus Teisių Teismą būtų galima kreiptis, jei Rusijos Federacijos teismai nepriteistų žalos atlyginimo. Viena vertus, be abejo, žmonių žudymai ir kankinimai yra Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos pažeidimas. Yra daug „čečeniškų“ bylų šioje srityje, kai nukentėję nuo Rusijos karių ir kitokių pajėgų veiksmų Čečėnijos gyventojai laimėjo bylas Strasbūre dėl aktų, kurie visiškai panašūs į tuos aktus, kurie buvo įvykdyti Lietuvoje sovietinės okupacijos laikotarpiu, ir kurie visiškai tokie pat, kaip ir nacių žvėriškumai.

Bet reikia turėti omenyje vieną svarbią teisinę aplinkybę, ir čia Strasbūro teismas į ją tikrai atsižvelgs. Visiškai logiška, kad peticija dėl Europos žmogaus teisių konvencijos pažeidimo yra priimtina tik dėl tų veiksmų, kurie yra įvykdyti po Konvencijos įsigaliojimo atitinkamai valstybei. Šiuo atveju vadinamieji „čečeniški“ ieškiniai Europos Žmogaus Teisių Teisme tapo galimi, kadangi antrojo Rusijos karo prieš Čečėniją metu Rusijos Federacijai jau galiojo Europos žmogaus teisių konvencija. Deja, Lietuvos piliečių ieškinį Rusijai atveju būtų visiškai kitaip, jie būtų akivaizdžiai nepriimtini būtent laiko požiūriu: Lietuvos okupacijos laikotarpiu Sovietų Sąjungos nesaistė Europos žmogaus teisių konvencija (patį konvencija, beje, sudaryta tik 1950 metais). Tad šiuo pagrindu skųstis Europos Žmogaus Teisių Teismui būtų neperspektyvu. Galbūt būtų galima Strasbūro teismui teikti peticijas dėl kai kurių kitų aspektų,

atskirais atvejais gal būtų galima įrodyti, pavyzdžiui, tęstinį nuosavybės teisių pažeidimą dėl nacionalizacijos (nors Teismo praktikoje teisė į nuosavybės teisių atkūrimą neginama). Galbūt būtų galima mėginti kreiptis dėl teisės į teisingą teismą pažeidimo, mėginant motyvuoti tuo, kad Rusijos Federacijos teismai šiuo klausimu akivaizdžiai negali būti nešališki, nes nepripažįsta akivaizdaus istorinio Lietuvos okupacijos fakto.

Baigdamas norėčiau palinkėti, kad Lietuvos laikysena, žinant menkas teises galimybes realiai šandien įgyvendinti Rusijos Federacijos atsakomybę, būtų bent jau nuosekli, nekintama, kad laikui bėgant neiškiltų tokių problemų, kad galbūt Lietuva savo elgesiu leido suprasti, jog atsisako žalos atlyginimo (kaip, pavyzdžiui, iš esmės atsitiko su Vokietijos okupacijos žala, nors Vokietija dalį žalos nukentėjusiesiems, kitaip nei Rusija, atlygino).

Iš esmės reiktų palinkėti, kad programa nors šiek tiek būtų vykdoma, t. y. reikalavimo teisė būtų išlaikyta ir toliau galiotų. Visos programos įgyvendinimas – tai iš esmės kol kas miglota tarpvalstybinių derybų, Rusijos Federacijos išpareigojimo Europos Tarybai atlyginti ištremtiems iš okupuotų Baltijos šalių asmenims padarytą žalą vykdymo perspektyva. Ji, deja, priklauso ir nuo pačioje Rusijoje besiklostančios politinės padėties. Nereikėtų būti visiškams pesimistams: galbūt vieną dieną Rusijos Federacijoje atsiras ir tokia valdžia, kuri galės šiais klausimais kalbėtis ir sąžiningai bei atvirai juos spręsti.

Gerbiant save nereikėtų būti ir Rusijos pataikūnais, kurie vardan tariamų investicijų, verslo ir didesnės prekybos apyvartos yra pasirengę ne tik atsisakyti teisėtų reikalavimų, bet ir išpažinti Rusijai visas tariamas savo istorines ar kitokias kaltes pradedant Kovo 11-ąja bei sulįsti į tokią vietą, kurios pavadinimo viešai minėti negalima.

Parengta pagal pranešimą 2009 m. birželio 5 d. Lietuvos Respublikos Seimo nario Arvydo Anušausko organizuotoje apskritojo stalo diskusijoje Okupacijos žalos atlyginimo problema.

Pabaiga

Balsas.lt

Margumynai

Moteris prarijo 78 šaukštus ir šakutes

Olandijoje daugybę stalo įrankių prarijusiai moteriai atlikta operacija, praneša telegraph.co.uk. Margaret Daalmans atvyko į Roterdamą liginę, skųsdamasi pilvo skausmais. Gydytojai atliko rentgenogramą 52 m. pacientei ir pamatė jos skrandyje daugybę šaukštų ir šakučių. Chirurgai išėmė iš jos pilvo 78 šaukštus ir šakutes.

„Vietoje maisto ji valgydavo įrankius“, – sakė medikas. Nėkilnojamojo turto agentūroje sekretore dirbanti moteris sakė gydytojams: „Kažkodėl

jaučiu potraukį stalo sidabru, nieko negaliu padaryti.“

Medikų teigimu, moteris ne pirmą kartą sunegaluoja, prarijusi įrankių. Ji kenčia nuo asmenybės sutrikimo, dėl kurio jaučia potraukį valgyti stalo įrankius. Šiuo metu ji pradėta gydyti.

Gydytojų praktikoje buvo atveju, kai žmonės suvalgydavo keistų daiktų, bet, kad vienu kartu būtų suvalgytas toks kiekis šaukštų ir šakučių, jiems dar neteko girdėti.

Delfi.lt

A † A KOSTĖ ANCERAVIČIENĖ MILTAKYTĖ

Mirė 2009 m. lapkričio 2 d., 12:20 val. popiet.
Gyveno Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.
Gimė 1914 m. rugsėjo 20 d. Lietuvoje.

A.a. Kostė buvo žmona a.a. Vlado Anceravičiaus.

Velionė bus pašarvota ketvirtadienį, lapkričio 5 d. nuo 9 val. r. iki 10 val. r. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park. Šv. Mišios bus aukojamos 10 val. ryto. Po Šv. Mišių a.a. Kostė bus plaidota Šv. Kazimero lietuvių kapinėse.

Pažįstamus kviečiame dalyvauti šv. Mišiose.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A FELICIJA (FILI) KAPOČIENĖ

Mirė 2009 m. spalio 20 d., sulaukusi 101 metų.

Gyveno Racine, Wisconsin.

Velionė gimė 1907 m. gruodžio 10 d. Lietuvoje, Meldinių km., Rozalimo valsč.

Augo tarp dvylikos brolių ir seserų ypatingai sunkiu Pirmojo pasaulinio karo metu ir vėliau atgimstančioje Lietuvoje.

Brolio Martyno Kasparačio kvietimu 1934 metais atvyko į Racine miestą. Vėliau ištekėjo už Jurgio Kapočiaus.

Abi šeimos visą savo gyvenimą Racine skyrė lietuviškiems reikalams nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, Tėvynės Mylėtojų draugijos, Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitoms lietuviškoms organizacijoms. Priklausė Šv. Kazimiero parapijai.

1976 m. Felicija ir sūnus Algis susitiko su giminėmis Vilniuje. Kapočiai atsikvietė visą eilę tremtinių, tarp jų B. Railos šeimą, J. Genio šeimą.

Jurgis Kapočius mirė 1975 m. ir Felicija viena išgyveno daugiau nei trisdešimt metų globojama savo sūnų ir artimųjų. Paskutinius trejus metus ji praleido Franciscan Villa slaugos namuose.

Nuliūdę liko: sūnūs Algis ir Vytautas su žmona Diana, vaikaičiai Mykolas (Katy), Timotiejus, Kara (Steve), Tomas (Leslie) ir Morkus (Kerry), vienuolika provaikalių ir giminaitės Ona Budrys, Danutė Leonard, Milda Getspudas ir giminės Lietuvoje.

Šv. Mišios buvo aukojamos Šv. Liucijos bažnyčioje Racine spalio 27 d. Jas aukojo kun. Jonas Puodžiūnas ir klebonas kun. Mark Jones.

A.a. Felicija palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse.

Šeima nuoširdžiai dėkoja visiems už pareikštą užuojautas ir aukas, ypatingai už dalyvavimą laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Margumynai

Kosmoso viešbutis duris atvers 2012-aisiais metais

Pirmąjį viešbutį kosmose atidaryti ketinanti kompanija teigia pirmuosius svečius galėsianti priimti jau 2012 metais. Viešbutį „The Galactic Suite Space Resort“ kuriančių Barcelonos architektų skaičiavimais, trijų parų viešnagė jame kainuos 3 mln. eurų. Į šią kainą įskaičiuoti ir aštuonių savaičių pasirengimo kursai tropinėje saloje, praneša „Reuters“.

Viešėdami viešbutyje, svečiai galės 15 kartų per dieną stebėti saulėtekį, o kas 80 minučių apkeliaus aplink Žemę. Jie turės dėvėti kostiumus su lipdukais, kad galėtų po savo kambarius judėti prisiklijuodami prie jų sienų kaip Žmogus-voras.

2007 metais įkurta kompanija „Galactic Suite Ltd“ ketina savo veiklą pradėti nuo vienos kapsulės

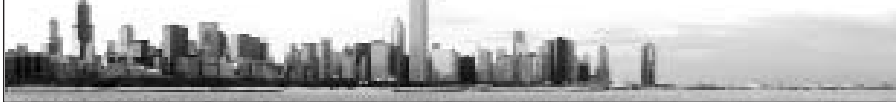
orbitoje, kuri bus 450 kilometrų virš Žemės ir skries 30 tūkst. kilometrų per valandą greičiu. Joje vienu metu galės būti keturi svečiai ir du astronautai pilotai. Iki stoties nukeliauti reikės pusantros dienos. Tokią kelionę kompanijos atstovas prilygino pasitraukimui į kalnus, mat kosmose turistai bus visiškai vieni.

Norą keliauti į viešbutį kosmose jau pareiškė daugiau kaip 200 žmonių, o mažiausiai 43 kelionę užsisakė. „Galactic Suite“ teigia kelionėms naudosianti rusų raketos, kurios kils iš Karibų saloje įrengtos bazės. Tačiau kritikai pastebi, jog iki numatyto laiko projekto nepavyks įgyvendinti bei kelia klausimą, iš kur atkeliaus tam reikalingos lėšos.

Lrt.lt

„DRAUGA“ atminkime savo testamentą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Lapkričio 7 d. sueina 16 metų** nuo a. a. žurnalistas Vlado Butėno mirties. Lapkričio 8 d. Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) 10:30 val. r. už jo sielą bus aukojamos šv. Mišios. Taip pat pasimelsime už a. a. Stefaniją Butėnienę (Vlado mamą), a. a. Ireną ir Jurgį Valevičius (Vlado seserį ir jos vyrą) ir už a. a. Melaniją ir Juozą Meškauskus (Vlado uošvius).

◆**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, lapkričio 7 d., 9:30 val. r., seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. Michael O'Connor, OSA. Po Mišių – kavutė. Prašome dalyvauti.

◆**ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa** praneša narėms, kad šv. Mišios už mirusias nares bus aukojamos Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje lapkričio 7 d., šeštadienį, 11 val. r. Kviečiame gimines, draugus, pažįstamus ir visus norinčius dalyvauti šv. Mišiose.

◆**Lapkričio 7 d., šeštadienį, 1:30** val. p. p. Gedimino lituanistinės mokyklos (GLM) patalpose, 10 S. Lake St. (Route 45), lietuvių kalba bus aukojamos šv. Mišios už mirusiuosius. Norintieji pasimelsti už savo artimuosius, šeimos narius ir gimines, raginami užrašyti savo intencijas už mirusiuosius. Tai bus galima atlikti GLM šeštadieniais nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. Šv. Mišias aukos kunigas Gediminas Jankūnas. Kviečiame aktyviai dalyvauti. Pasiteiravimui – tel.: 847-244-4943 (Violeta) arba 847-668-1731 (Beata).

◆**Draugo fondas (DF) primena**, kad DF narių suvažiavimas įvyks lapkričio 7 d., šeštadienį, 9 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Visus narius kviečiame dalyvauti.

◆**JAV LB Brighton Park apylinkės** valdyba sekmadienį, lapkričio 8 d., po 10 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčioje kviečia lietuviš-

ką visuomenę į Mozerio salę pietums. Brighton Park šeimininkės vaišins lietuviškais valgiais: burokėlių sriuba, kugeliu, dešromis su kopūstais. Galėsite paskanauti pyragų, išgerti kavos ar arbatos. Pelną skirsime radijo laidai „Margutis II“ ir dienraščiui „Draugas“ paremti. Savo apsilankymu prisidėsite prie lietuviškos veiklos.

◆**LR Generalinis konsulat** Čikagoje ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus maloniai kviečia į tūkstantmečio programos kilnojamosios parodos „Lietuva: kultūra ir istorija“ atidarymą, kuris vyks lapkričio 13 d., penktadienį, 7 val. vakare Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629).

◆**Lietuvių rašytojų draugijos** literatūrinė popietė „Pavasaris rudeni“ įvyks lapkričio 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Programoje: mirusiųjų šimtamečių išėivijos rašytojų prisiminimas (Stasė Petersonienė); savo kūrybą skaitys Julija Švabaitė, Eglė Juodvalkė, Daiva Karužaitė, Linas Umbrasas, Vilija Vakarytė; E. Juodvalkė pasidalins išpūdžiais iš šios vasaros kelionių Lietuvoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje; meninę programą atliks Algimantas Barniškis. Programą ves Audra Kubiliūtė-Daulienė. Po programos – vaisės. Visi kviečiami ir laukiami.

◆**Visus nuoširdžiai kviečiame** į kasmetinę madų parodą „Rudens simfonija – 2009“, kuri įvyks sekmadienį, lapkričio 15 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL). Pietų ir bilieto kaina – 35 dol. Norėdami užsisakyti vietas skambinkite Žibutei tel.: 630-852-3204 arba Dainai tel.: 630-257-0153.

◆**Filisterių skautų sąjungos** Čikagos skyrius ruošia kalėdinę sueigą ir pabendravimą š. m. gruodžio 5 d. (šeštadienį) 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro apatinėje valgykloje. Kviečiame skyriaus narius su šeimomis gausiai dalyvauti. Jūsų laukia gera nuotaika ir vaisės. Apie dalyvavimą prašytume pranešti iki lapkričio 29 d. Jolandai tel.: 630-257-2558.

Knygos „Draugui“ – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę“ ir susitikimas su „Draugo“ kultūrinio priedo redaktore

RENATA ŠERELYTE

įvyks lapkričio 29 d.,

Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių centre
(14911 127th St, Lemont, IL).

Bus įdomu išgirsti „Draugo“ bendradarbio **Alekso Vitkaus** paskaitą apie knygą ir susipažinti su viešnia, redaktore iš Vilniaus. Tai vienas iš „Draugo“ šimtmečio renginių. Maloniai kviečiame visus apsilankyti.

Apleistų kapų tvarkymas.

Žydrūnės Liobikaitės nuotr.

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ koordinatore Lietuvoje Žydrūnė Liobikaitė neseniai lankėsi organizacijos remiamame centre „Šypsniukas“ Kazlų Rūdoje. Štai ištrauka iš jos išpūdžių: „...Po užsiėmimų ir pavalgę vyresnieji vaikai keliavo į miesto kapines tvarkyti apleistų kapų. Po keletos dienų – Vėlinės. Tikrai labai graži centro darbuotojų iniciatyva. Mačiau plušančius, įraudusius skruostais vaikus, kurie grėbė lapus, pureno žemę, dėliojo gėles, rinko eglisakius ir džiaugėsi, kad po kelių dienų vėl čia sugrįš uždegti žvakučių.“

Viena mergaitė samprotavo: ‘Kai mes mirsime ir pateksime į Dangų, tikriausiai tie žmonės mums padėkos, kad jų kapus tvarkome!’”

Sigutė Mikrut, gyvenanti **Lake Bluff, IL**, negalėdama dalyvauti „Draugo“ šimtmetiniame pokilyje, atsiuntė dosnią 150 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų dosnumą.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Čikagos lituanistinėje mokykloje šiemet mokosi per 300 mokinių. 1–3 klasių mokiniai su mokytojais (viršutinėje eilėje iš kairės): Dalia Stonkuvienė, Giedre Starinskiene, Rita Gudzevičienė, Laima Viršinskiene ir Vilma Poliuviene.

ČLM archyvo nuotr.